

obzornik

glasilo delovne organizacije

Gaber se ozira na morje

Danes je potrebno najti najustreznejši tehnološki koncept, ki bo predstavljal smer razvoja tovarne z upoštevanjem trendov tržišča, torej dolgoročni koncept, ki ga bo moč realizirati le po etapah.

Problem sedanje rentabilne proizvodnje predstavlja medfazno skladišče, kronično pomanjkanje površin za skladiščenje gotovih izdelkov, ki se še povečuje zaradi dodatnih programov. Avtomatska obdelava podatkov je v naši proizvodnji napravila že zelo velike korake, vendar je njena uporaba v načrtovanju proizvodnje žal še premajhna. Ne smemo namreč pozabiti na raznolikost proizvodnega programa, ki ne bo ostala v sedanjih okvirih ter se bo predvidoma še večala, kar potrjuje tudi trend industrijsko razvitih držav. Razširitev proizvodnega programa pomeni številčnost sestavnih delov pri zmanjševanju števila enakih delov. S postrojenji za velikoserijsko proizvodnjo teh sestavnih delov ni več mogoče obvladovati.

V proizvodnji pa to pomeni, da je treba proizvajati z minimalno zalogo vmesnega skladišča in brez velikih skladišč gotovih izdelkov. To ne povzroči le zmanjševanje vezave kapitala, temveč pogojuje tudi, da mora biti sistem proizvodnje v kar največji meri prilagodljiv.

Dodatni programi v temeljni organizaciji so delovne plošče, negor program predelnih sten in inženiringa za opremljanje potniških ladij. Dodatni negor programi so nam sprva služili za zapolnitev zmogljivosti linije oplemenitenja in za zmanjšanje zaloga gotovih izdelkov kuhinj; »kuhinjsko« pohištveno tržišče je namreč postalo zahtevnejše. Težnjo po več individualnosti so okrepila recesijska leta in vedno hujši konkurenčni boj, tako da lahko že danes govorimo o poplavi v oblikovni raznovrstnosti. Temu sledi tudi naša pro-

izvodnja z vsemi modeli kuhinj in dodatnih programov. Pri rastoči raznovrstnosti zahtev in kakovosti se je število proizvodnih kosov na inačico zmanjšalo, število serijskih kosov sestavnih delov pa je bistveno upadlo. Velike skladiščne zaloge, ki zmanjšujejo ostanek dohodka in zvišujejo kapitalne in osebne stroške in s tem načenjajo celotno rentabilnost, so nas prisilile, da razmišljamo o dodatni proizvodnji.

Sedanja proizvodnja dodatnega programa temelji predvsem na izdelavi negorljivih pregradnih sten. Poleg negorljivosti je značilnost teh pregradnih sten različnost barv, debelin in vseh drugih dimenzij, kar predstavlja za to proizvodnjo veliko dodatnega časa za nastavitve stroja in pripravo delovnega mesta. Vse pregradne stene je treba zložiti po prostorih na objektu (ladji). Naša razmišljanja in razvoj težijo k izpolnitvi pregradnih sten in izdelavi ostale opreme za tovarne ladje.

Drugi del dodatnega programa pa je inženiring za opremljanje potniških ladij. To pomeni, da moramo pripraviti idejne in izvedbene načrte posameznih prostorov na potniški ladji ter organizirati proizvodnjo, kooperacijo in montažo na ladji. Sem sodi izdelava podkonstrukcije, predelnih sten, obložnih sten in pohištva. Trenutno izdelujemo in opremljamo potniško ladjo, ki je namenjena finskemu kupcu. Vemo, da je to velika šola ne samo za našo temeljno organizacijo, temveč za celotno delovno organizacijo Brest. Takšno delo terja združitev večje skupine strokovnjakov Bresta, skupaj z zunanji sodelavci. Pri projektu sodelujejo arhitekti, inženirji, tehniki ter velika monterška ekipa, ki jo sestavljajo mizarji, varilci in ključavničarji. Ta projekt je v zaključni fazi in ga bomo v naslednjem mesecu dokon-

čali ter objekt predali kupcu; upamo, da bo s kakovostjo zadovoljen.

Proizvodnja ima z izdelavo opreme za finsko ladjo veliko težav, ker nam raznovrstnost izdelkov onemogoča hitro in natančno delo, tako da povečini improviziramo in skušamo čim več izdelkov rešiti s kooperacijo znotraj delovne organizacije in z drugimi kooperanti. Velik problem je tudi to, da ne zmoremo površinske obdelave.

Raznovrstnost proizvodnih programov nas v prihodnje sili v avtomatizacijo proizvodnje. Pri takšni proizvodnji elektronika ugodno vpliva na razvoj.

Poleg stroja, materiala in kapitala pa seveda ne smemo pozabiti na človeka — delavca. Kajti delavci so najvažnejša komponenta celotnega proizvodnega sistema. Vsi delavci bodo morali biti hkrati strokovnjaki, programerji in vodje proizvodnih oddelkov. Zato je treba že danes načrtovati ustrezno delovno silo, ki bo

morala okrog 10 odstotkov delovnega časa zopet presedeti v šolskih klopih.

Izkušnje razvitih držav so pokazale, da se programiranja hitreje in bolje nauči praktik, kot pa se upravljanja strojne linije nauči programer.

Z naraščanjem avtomatizacije se mora večati tudi znanje

delovnega osebja o elektroniki in elektronskem krmiljenju. To pa terja čas, ki ga pri načrtovanju dostikrat ne upoštevamo. Uspešno uresničitev takšnega strateškega koncepta lahko dosežemo le s pripravljenostjo in preobrazbo vseh vodilnih delavcev v temeljni organizaciji. Če se hočemo obdržati in normalno poslovati, moramo ta koncept izpeljati v naslednjih petih letih.

I. Gornik

Po prvem kvartalu

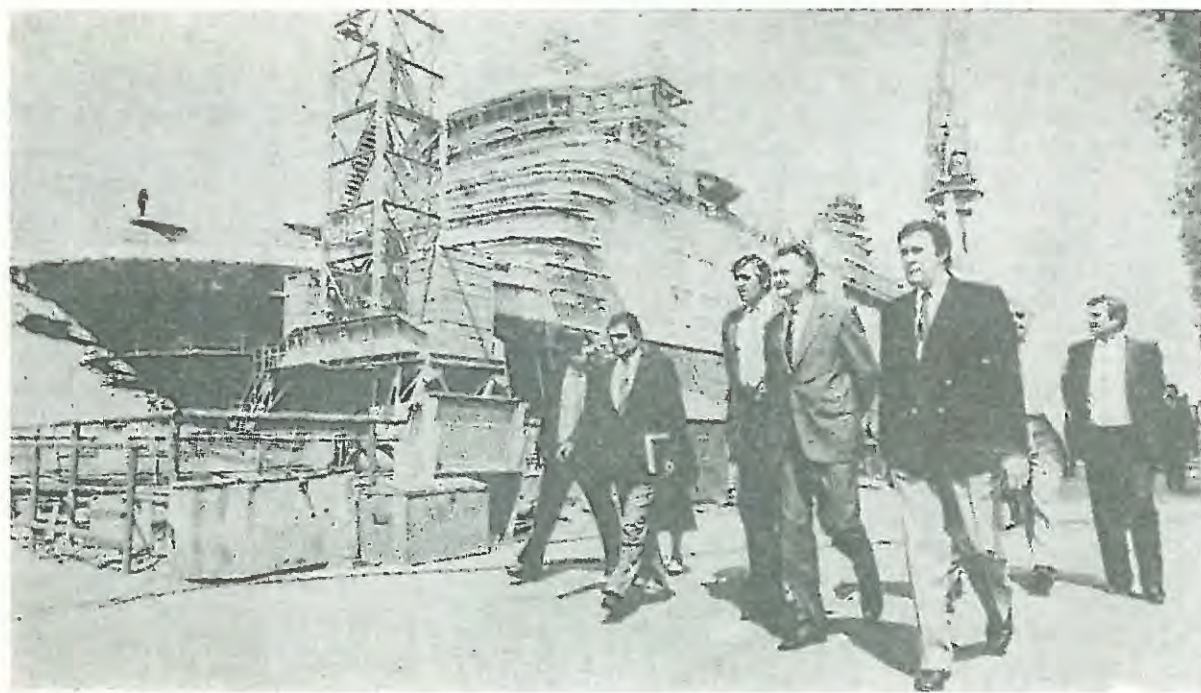
Čeprav je periodični obračun že precej odmaknjen in smo krepko zakoračili v drugo trimesečje, pa vseeno v kratkih potezah osvetlimo poslovanje naše delovne organizacije v prvem trimesečju.

Če primerjamo poslovanje v letošnjem letu z lanskoletnim obdobjem, opazimo delno izboljšanje rezultatov. Kljub temu pa z doseženimi rezultati ne moremo biti zadovoljni, saj smo na ravni Bresta »pridelali« za 256 milijonov din izgube oziroma negativnega

ostanka čistega dohodka. Tako kot lani imajo tudi letos temeljne organizacije Pohištvo, Jelka in Tapetništvo težave v poslovanju. Skupno so pridelali za 1.297 milijonov din izgube.

Temeljne organizacije Mine-ralka, Iverka, Gaber in Strojgradnja so uspešno poslovale in ustvarile za 1.041 milijonov din ostanka čistega dohodka.

Neugodni finančni rezultati so posledica tako objektivnih (nadaljevanje na 2. strani)

Slavko Spahija, predsednik MS ZS Dalmacije, Milan Čular, direktor DO BIS-a Bernardo Jurlina, predsednik RS ZS Hrvatske, Zvonimir Hrabar, predsednik SZ SJ in Josip Eterović, predsednik PO ladijedelnice »Split« po ogledu popularne »Finke« (po Slobodni Dalmaciji)

Akcija „Predlagaj nekaj koristnega“ teče

Po akciji, ki je trajala mesec in pol, ugotavljamo, da kljub sklepu vseh delavskih svetov temeljnih organizacij, ki so se s predlagano obliko pospeševanja ustvarjalnosti pri delu strinjali in jo pozitivno ocenili, akcija ne teče tako kot bi morala.

To potrjuje dejstvo, da se je do sedaj sestala le strokovna komisija v temeljni organizaciji Pomoštvo. Pregledala je 37 prijav ustvarjalnih predlogov sedemnajstih avtorjev in tri predloge zavrnila s pismeno obrazložitvijo o nesmiselnosti predloga. Dva predloga sta bila enaka, zato je komisija sprejela samo prvo prijavljenega. Avtorji so prejeli enkratno nagrado 30.000 din in za vsak prvi prijavljeni predlog značko »Predlagaj nekaj koristnega«.

V temeljni organizaciji Pomoštvo je komisija pozitivno ocenila naslednje predloge:

Naslov predloga in avtor:

Sprememba tehnološkega postopka krojenja in sekanja furnirja — Franc Tekavec

Sprememba tehnološkega postopka površinske obdelave — Franc Udovič, Janez Korošec, Drago Hiti

Konstruktorska sprememba pri regalih 2000 — Valentin Šubic

Poenostavitev mozničenja — Valentin Šubic

Predelava oziroma dopolnilo ventilacije v razrezu plošč — Ivo Mestek

Sprememba ventilacije za formatno krožno žago Gabiani — Ivo Mestek

Montiranje loput v cev za ventilacijo — Ivo Mestek

Poenostavitev pri nastavljanju svedrov mozničanke na isto višino — Janez Zakrajšek

Zaščita lakirnih elementov pri prehodu iz NPE v montažo — Janez Zakrajšek

Popravilo izolacije kondenznih loncev — Franc Gornik

Odstranitev motenj na stikalnici OTT — Franc Gornik

Izkoriščanje oddušne pare — Franc Gornik

Popravilo parnih turbin — Franc Gornik

Zmanjšanje vršnje moči (konice) — Franc Gornik

Vakuumsko pakiranje pohištva — Janez Zakrajšek

Gumijasti čep za brušenje profiliranih robov — Ludvik Hiti, Miro Jenček

Naprava za odvoz iverk v razrezu plošč — Marjan Tekavec

Montaža manometrov v sušilniku — Marjan Mekinda

Konstruktorska sprememba nalimkov — Alojz Mramor

Dodatno montiranje agregatov pri štiristranskem skobeljnem stroju — Alojz Mramor

Zaščita elementov pri transportiranju — Janez Zakrajšek

Priprava za brušenje večjih svedrov nad Ø 20 mm — Marjan Šega

Priprava za okroglo brušenje — Janez Zakrajšek

Prihranek energije — Marjan Tekavec

Prodajalna šablona na miznem rezkanju — Franc Bečaj

Sprememba izdelave nog Rubin F1 — Valentin Šubic

Konstruktorska sprememba stranic predalov pri pisalnih mizah SK — Valentin Šubic

Sprememba embalaže pri pakiranju gotovih izdelkov — Valentin Šubic

Nabava dveh zračnih glav z moznikom 32 mm — Valentin Šubic

Izkoriščanje vročega dimnika — Marjan Tekavec

Konstruktorska sprememba hrbtišč (tanjše) pri PM 2201 — Franc Modic

Za vse sprejete predloge, ki jih je potrdila strokovna komisija sledi postopek izračunavanja prihranka oziroma gospodarske koristi še po pravilniku o usmerjalnosti pri delu in SaS o skupnih osnovah in merilih za pridobivanje dohodka.

V naslednjih dneh se bodo morale sestati vse ostale komisije temeljnih organizacij in obravnavati prijave.

Temeljna organizacija	Število prijav po temeljnih organizacijah
MASIVA	3
ŽAGALNICA	10
GABER	2
IVERKA	2
TAPETNIŠTVO	1
JELKA	4
MINERALKA	1
STROJEGRADNJA	1
PRODAJA	—
DS SD	2

B. Petrič

Sindikalna priznanja

Za uresničevanje delavskih interesov z dolgoletnim in požrtvovalnim delom v sindikalni organizaciji in za pomembne uspehe v njenem uveljavljanju in razvoju je predsedstvo OS ZSS Cerknica sprejelo odlok, da se podeli srebrni znak sindikatov naslednjim zaslužnim sindikalnim delavcem:

1. TOMAŽU BRUSU
2. MARIJI MEŠKO
3. DAMJANU MLAKARJU
4. SREČU KNAPU
5. ANTONU RAVŠLJU
6. ANTONU RUDOLFU
7. NEVENKI ULE
8. MAJDI ZAKRAJŠEK

- KOVIND Unec
- VVDO Cerknica
- Kovinoplastika Lož
- BREST Tozd Tapetništvo
- Gradišče Cerknica
- Novolit Nova vas
- Kovinoplastika Lož
- BREST Tozd Masiva

R. Palčič

Kuhinjski element pred »odhodom« iz Gabra

Ena od faz pri »nastajanju« kuhinjskega elementa

Inovatorji leta

Predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije iz Cerknice je izmed predlogov, ki so jih posredovale delovne organizacije, dodelila prvo nagrado in priznanje

INOVATOR LETA KOVINOPLASTIKI LOŽ, kolektivu temeljne organizacije OKOVJE.

»Ustvarjalnost je v ospredju sodobnega sveta. Za majhen narod, kakor smo Slovenci, je ustvarjalnost kar eksistenčnega pomena. Maloštevni narod mora svojo majhnost nadomestiti s potencirano stopnjevano ustvarjalno silo, če hoče sploh preživeti. Majhen narod je ustvarjalen narod ali pa izgine«.

V kolektivu Tozda Okovje so se odločili slediti mislim dr. Antona Trstenjaka glede slovenske ustvarjalnosti. Spoznali so, da jim zajetnejši kos kruha odrežejo lahko le novi, racionalnejši izdelani in boljši izdelki. Zavedajo se, da jim le stalno iskanje novosti odpira vrata v svet. Ustvarjalnost pa ne sme biti moto zgolj posameznika ali posameznikov, temveč moto in način dela ter poslovanja celotnega kolektiva. Številni patenti doma in na tujem ter stalno prilagajanje tržišču dokazuje, da si kolektiv Tozda Okovje prvo nagrado gotovo zasluži.

Drugo nagrado in priznanje **INOVATOR LETA** je prejela delovna organizacija **BREST CERKNICA, temeljna organizacija STROJEGRADNJA.**

Temeljna organizacija Strojegradnja se je razvila iz mehanične delavnice v okviru temeljne organizacije Pomoštvo. Velike potrebe po lesnopredelovalnih strojih so prerasle okvire mehanične delavnice, oblikovali so temeljno organizacijo in do sedaj izdelali veliko strojev, ki so večinoma unikati. Temeljna organizacija Strojegradnja se razvija kot kolektivni inovator, saj z izvirnimi rešitvami na področju uvajanja domačih materialov, konstrukcijskih rešitev in uvajanja nove tehnologije dosegajo ugodne rezultate.

Tretjo nagrado in priznanje **INOVATOR LETA** je prejela skupina delavcev iz kotlovnice Brest Tozd Masiva Martinjak.

Omenjena skupina je na lastno pobudo podala predlog nove rešitve v kotlovnici. S tem so veliko prispevali h gospodarski koristi svoje temeljne organizacije.

R. Palčič

Po prvem kvartalu

(nadaljevanje s 1. strani)

kot tudi subjektivnih vzrokov. Ker na objektivne vzroke, med katere štejemo predvsem splošni gospodarski položaj, padanje kupne moči prebivalstva, precejšnjo vrednost naše valute itd., nimamo neposrednega vpliva, moramo vso pozornost posvetiti predvsem našim lastnim napakam, ki nam onemogočajo boljše poslovne rezultate in s tem večje osebne dohodke. V novih gospodarskih razmerah, ki se nam obetajo, pa bo vsaka napaka še bolj vidna in bolj usodna. Trg in konkurenca bosta neusmiljena do vseh, ki ne bodo proizvajali z optimalnimi proizvodnimi sredstvi in v vrednosti, ki jo trg priznava in jo je pripravljen tudi plačati. Proizvodnja se bo morala v prihodnje še bolj prilagajati tržišču in povpraševanju, saj je nedopustno, da prihaja ob tako velikih zalogah do desortiranosti in dolgih dobavnih

rokov. Poleg same proizvodnje pa bomo morali izboljšati tudi trženje, tako pri nabavi materialov kot tudi pri prodaji izdelkov. Veliko pozornosti bomo morali posvetiti nabavno-prodajnim pogojem, predvsem rokom plačila in ceni. Brez bistvenih premikov na področju trženja bomo vedno odvisni od dragih kreditov, ki pa jih naša proizvodnja — predvsem pohištvena — ne more več prenašati.

Že podatek, da je bila vsota plačanih obresti v prvem trimesečju večja od mase bruto osebnih dohodkov, nam pove, kakšno obremenitev predstavlja sedanji način poslovanja. V prihodnje bomo morali poslovati z optimalnimi proizvodnimi sredstvi, z optimalnimi zalogami repromateriala in gotovih izdelkov ter s tržno navedenostjo proizvodnje oziroma z boljšim delom na vseh področjih poslovanja.

J. Korošec

Alojzu Otoničarju zlati znak ZSS

Priznanje Zlati znak Zveze sindikatov Slovenije sta doslej prejela dva sindikalista iz naše občine. Prvi je bil Matevž Hlaci, v letošnjem maju pa je to visoko priznanje prejel Alojz Otoničar, delavec v temeljni organizaciji Pohištvo. Alojz Otoničar je družbenopolitično aktiven že več kot 30 let. Pomagal je uveljaviti in razvijati sindikat ter krepiti njegovo razredno usmerjenost. Več nam je o svojem družbenopolitičnem delu povedal sam.

O vas smo kot o članu občinskega komiteja ZKS Cerknica pred leti večkrat slišali, predvsem pa, ko ste kot delegat nastopili na sejah CK ZKS. »Presedlali« ste k sindikatu, kjer ste tudi že vrsto let aktivni.

Kdaj ste se vključili v družbenopolitično delo na Brestu, v občini in katere naloge ste doslej opravljali?

V družbenopolitično delo na Brestu sem se vključil že 1958 v tovarni pohištva Martinjak, kjer sem deloval najprej kot član izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata, kasneje pa kot tajnik. Po štirih letih v Martinjaku sem leta 1962 prišel v tovarno pohištva Cerknica. Leta 1963 sem tu postal predsednik osnovne organizacije sindikata, pozneje sem bil tajnik in nato predsednik

nadzornega odbora. Od leta 1970 do 1972 sem bil predsednik koordinacijskega odbora delovne organizacije Brest. V letih od 1974 do 1978 sem bil predsednik občinskega sindikalnega sveta, v tem času pa sem bil tudi delegat v občinskem svetu Zveze sindikatov. Potem sem bil tudi član izvršnega odbora gozdarjev in lesarjev na republiški ravni. Od leta 1978 do 1982 sem bil član sveta Zveze sindikatov Jugoslavije kot delegat iz Slovenije. Sedaj delujem v občinskem svetu v odboru za kadrovske zadeve in v republiškem sindikatu v odboru za sindikalna priznanja. Sedaj sem član občinskega izvršnega sveta, eno mandatno obdobje pa sem bil član centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. V vsem tem tridesetletnem obdobju sem deloval tudi v organih upravljanja temeljne in delovne organizacije in v raznih komisijah.

Sindikata mora imeti ob vsakem delavskem vprašanju svoje stališče, mnenje, podporo. Prenova sindikalnega dela po-

meni, da mora biti bolj učinkovito, samostojno in kritično do predlaganih ukrepov in politike drugih organov. Kako gledate na to vi?

Marsikatera prosta ura gre pri takšnem delu za ideale, toda človek je včasih razočaran nad rezultati dela, ki se kažejo sedaj. Sindikat oziroma ljudje v njem se vseskozi zavzemajo za delavsko samoupravljanje, za to, da bi bilo človekovo delo vedno bolj svobodno. Sedanja politika predpisovanja zakonov, ki preprečujejo odločanje pa se od teh idealov oddaljuje. Sedanje vodstvo sindikata se loteva tudi takšnih vprašanj. Če si hoče sindikat ohraniti ugled pri delavcih, mora biti predvsem predstavnik delavcev. Delavskih stavk oziroma prekinitev dela bi bilo gotovo veliko manj, če ne bi bilo tako togega in birokratskega pristopa k preštevilnim problemom. Pred desetimi leti so imeli delavci več možnosti odločanja, kot ga imajo sedaj. Pomanjkljivost sedanjega sindikalnega dela je v tem, da je zastavljeno preveč forumsko. Ta pomanjkljivost se kaže tudi na ravni delovne organizacije: skupaj se zberejo predsedniki družbenopolitičnih organizacij in direktor in to naj bi že bilo samoupravljanje...

Glede na to, da takšnih odklonev ne pobiramo po cesti, če se lahko tako izrazim, le-to prav gotovo največ pomeni prav vam, čeprav vsi poudarjamo, da je bilo podeljeno »našemu občanu«. Kaj vam to priznanje zares pomeni?

Osebnost mi pomeni nagrado in priznanje za trud in obvezo, da bom še naprej s svojimi izkušnjami pomagal pri delu sindikata. V republiki so to priznanje podelili devetindvajsetim posameznikom in petim osnovnim organizacijam. Novost pri letošnji podelitvi so bila tudi priznanja sindikata tujim državljanom oziroma njihovim sindikalnim organizacijam, ki so veliko prispevali k krepitvi sodelovanja med slovenskimi in tujimi sindikati.

Kakšne so vaše želje glede dela organizacije sindikata v prihodnje, oziroma katerih ciljev in nalog se boste lotili in skušali izpeljati?

Naloge sindikata so opredeljene s statutom sindikata, vendar bi moral imeti sindikat več poslušnosti pri reševanju problemov delovnih ljudi in pri izboljševanju družbenopolitičnih razmer. Če bo vodstvo sindikata na različnih ravneh pokazalo večje razumevanje za delavčeve probleme, bo de-

ležno tudi večje podpore članstva, s tem pa bo gotovo marsikateri problem lažje rešiti kot doslej.

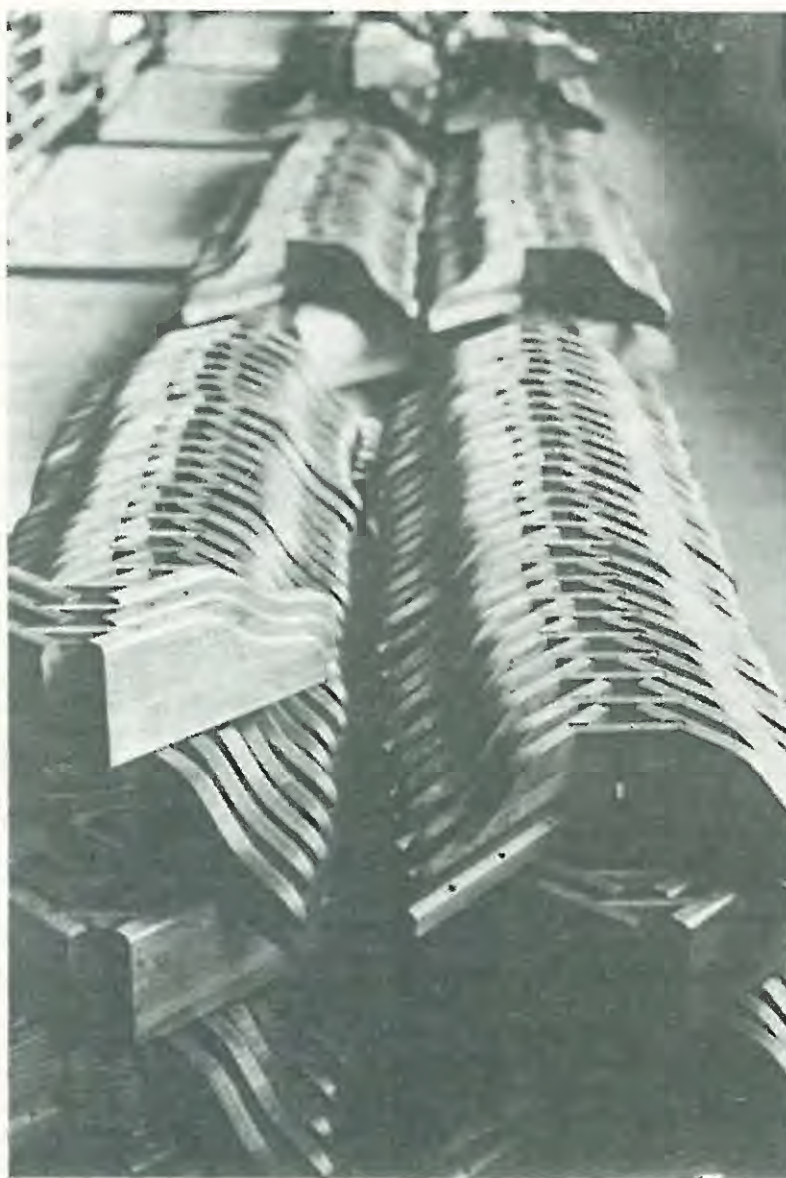
Gospodarska kriza je očitno dolgotrajna in skrajni čas je, da se poskušamo iz nje izkupati. To pa lahko dosežemo le z večjim obsegom sodobnejšega dela, z modernizacijo proizvodnje in z večjim angažiranjem strokovno usposobljenih kadrov. Potrebujemo zgolj konkretno delo tako v najširši družbeni skupnosti kot v delovni organizaciji Brest.

Naj dodamo še nekaj besed iz obrazložitve predložene Zvezi sindikatov Slovenije o Alojzu Otoničarju, kot človeku in sindikalistu:

»Je pošten, trezen, umirjen in odločen in delavci mu zaupajo. Je tudi vztrajen borec za delavske interese.

Pomagal je uveljaviti in razvijati sindikat ter krepiti njegovo razredno usmerjenost. Pri tem je vedno izhajal iz položaja delovnega človeka kot nosilca odločanja.

Vse funkcije je vedno opravljal nepoklicno, ob tem pa ni zanemarjal svojih delovnih obveznosti. Še več, izhod iz krize vidi v vse večjem znanju in inovativnem poslovanju. Predlagal je več tehničnih izboljšav, dal nekaj koristnih predlogov ter zanje dobil tudi priznanje.

Tovarniško tibožetje

Pomembna je tudi njegova vloga pri spodbujanju sindikalnega delovanja in iskanju novih sindikalnih aktivistov. Pri tem mu pomaga njegov umirjeni, toda optimistični po-

gled v prihodnost kot spodbuda za vse, ki se v tem trenutku ukvarjajo z družbenopolitičnim delom.

Pripravila V. Lavrič

Jugoslovani v Skandinaviji

Takoj po prvomajskih praznikih se v Kopenhagnu na Danskem pričena sejma pohištva, ki slovi po posebnem skandinavskem designu, ki je predvsem izrazit pri sedežnem pohištvu.

Morali smo si ogledati vse, še posebej pa lesene stole lahke in lažje izvedbe, ter takšen design, ki bi bil sprejemljiv za tehnološko Bresta (Martinjaka). Druga naloga je bila zbrati vse gradivo o oblaženem pohištvu; ploskovnega pohištva na sejmu tako ali tako ni bilo veliko.

Sejem je razdeljen na dva dela. Večji del, 90 odstotkov prostora, so zavzeli proizvajalci iz skandinavskih držav in drugi tuji proizvajalci. Prevladovali so Italijani s poliranimi kracijami ter s pohištvom v kombinaciji stekla, marmorja, granita, poliranih kovin ipd.

Pri lahkem in lažjih stoli smo opazili nekaj značilnosti: — znana skandinavska natančnost pri obdelavi, skoraj nevidni spoji in izredno mehke, humano oblikovane in anatomsko dognane linije.

— pri stoli so uporabili veliko krivljenega lesa — naravno krivljenega ali pa lepljenega.

— veliko je bilo sedežnega pohištva iz eksotičnih lesov.

Prevladoval je masivni teak, ki ga lahko lepo obdelujemo, ima veliko trdnost ne glede na smer rasti in se, posušen, več ne zvija in ne preoblikuje.

Proizvajalci pohištva so predvsem Danci, ki lesa sicer nimajo. Videli smo tudi lepe izdelke iz Islandije, ki prav

tako nima lastnih lesnih surovin.

Dansko pohištvo je neverjetno natančno obdelano, videti je tudi, da je vloženo vanj precej ročnega dela, ki izdelke oplemeniti. Dostikrat smo že videli razstavljeno takšno pohištvo, vendar brez končne površinske obdelave.

Zelo uporabljen les je tudi jesen, pa tudi hrast in bukev. Značilno je, da les močno posušijo. Tako spoji nikoli ne »zazijajo« (kot denimo pri naših izdelovalcih). Stol iz jesenovega lesa je tako presušen, da je peresno lahek.

Naslednja značilnost so različne izvedbe pohištva, kjer je predvsem pomemben namen.

Iz osnovne izvedbe dobimo več različic z dodajanjem ročnih opiral, z menjavo polnil in oblik hrbtnega naslona, ter po možnosti s spremembo konstrukcije, tako, da je stole mogoče nakladati. Nekaj stolov pa je bilo tudi demontažnih.

Druga inačica lahkem stolov so bili stoli z različnimi kovin-

skimi ogrodji. Nekaj jih je bilo zelo zanimivih in morda bi o uvedbi kovinskih ogrodij teh stolov razmišljali tudi v Brestu.

V norveških in finskih paviljonih je prevladovalo pohištvo iz smrekovega naravnega lesa. Tukaj smo videli garniture težje izvedbe, nekakšne izpeljanke rustikalnega sloga, vendar modernega designa, ki pripomore, da kljub masivnosti ti stoli, polfotelji in mize niso videti robustni. To je pohištvo za določene okuse, za naše razmere manj primerno, lahko pa bi kaj takšnega izvažali če, ... če bi vsaj približno dosegali kakovost njihove izdelave.

Oblažnjeno pohištvo. Naših trosedov, dvosedov in foteljev je pri njih malo. Zelo pogosti so razkošni, mehko tapetirani trosedi ali dvosedi, nekaj jih je tudi v kombinaciji s kotnim elementom in mizico.

Drugo različico pa često predstavljajo sedežni elementi, ki jih je moč povečati v linije.

Na sejmu je bil razstavljen samo en kavč, ki se raztegne v ležišče. Tapetniški materiali so bili zelo različni, kar 95 odstotkov pohištva je bilo v mehko tapetirani izvedbi, pol v mehkem usnju — bodisi v naravnem ali v umetnem, ki ga še (nadaljevanje na 4. strani)

Smelo v korak s časom

PRESTRUKTURIRANJE V TOZDU ŽAGALNICA

Zaradi lažjega razumevanja besede »prestrukturiranje«, ki nosi v sebi le del vsebine prejšnjega in sedanjega stanja ter bodočih sprememb v proizvodnem procesu, je potrebno zapisati nekaj besed.

V osnovi prestrukturiranja ostajajo v temeljni organizaciji Žagalnica še vedno »lesarji«. To pomeni, da bodo še naprej obdelovali les (jelke, smreke).

Ustanovitev, oziroma prvi začetki razžaganja hlodovine v naši temeljni organizaciji segajo v leta od 1870 do 1900. Velike potrebe po žaganem lesu so vodile lastnike že v letih 1913 in 1931 v nekaj prenov, kasneje pa, vse do povojnih let, večjih prenov ni bilo.

Od leta 1948 do 1950 so postavili dva sodobnejša polno-jarmenika z večjimi zmogljivostmi. Začeli so s proizvodnjo lesne volne iz manjvredne hlodovine (celuloza), zgradili so novo sušilnico in pričeli v oddelku zabojarne izdelovati ladijski pod in zaboje (tudi za Jaffo). V tem obdobju so začeli prvo večje zaposlovanje žensk v obratu, kar predstavlja mejnik pri zaposlovanju žensk v Loški dolini.

Za žagalnico je bilo leto 1956 sila pomembno: prvi decentralizirani samoupravni organi, ustanovitev ekonomskih enot, obravnava kazalcev poslovanja — vse to je vodilo zaposlene k razmišljanju o

večji produktivnosti. Prvi rezultati so se pokazali v obdobju od leta 1962 do 1964, saj se je poraba časa za razžagan les znižala za 60 odstotkov na ku-bični meter. S takšno produktivnostjo je temeljna organizacija prešla na 44-urni delovni teden, kar je pomenilo dve prosti soboti v mesecu. To je bil takrat izreden uspeh, tako za temeljno organizacijo, kot za Brest kot delovno organizacijo v celoti.

V obdobju 1960—1967 so v temeljni organizaciji veliko razmišljali o zmanjšanju teškega fizičnega dela. Prenovili so osnovne stroje, uredili sortirno lopo in hloidišče, nabavili so avtomatizirano skladiščenje hlodovine in boljše izkoriščanje po debelinah, ter uvedli nagrajevanje po normativih časa. V letih 1967 in 1968 sta povpraševanje in konjunktura prodaje zabojev rapidno padla. Pojavil se je presežek delovne sile, zato so v organizaciji uvedli novo proizvodnjo — prostore temperirnice so preuredili v stolarno in pričeli

iz bukovega žaganega lesa izdelovati sloviti Sardan.

Končni izdelki nove proizvodne enote so bili v glavnem namenjeni izvozu. To so bili predvsem stoli K-33 in K-36, toaletni program, mize za Japonsko itd.

Razmišljanje o prenovi žage je obrodilo sadove v letih 1974 in 1975, ko so zgradili novo žago. Zmogljivost žage je bila pogojena z letnim dogovorom o dobavi in koncentraciji lesa na eni žagi. Leta 1975 so izdelali 17.000 m³ jelovega žaganega lesa ter 3.019 m³ žaganega lesa listavcev, poraba časa pa je bila 2,58 ur/m³ (sedanja je 1,79 ur/m³). Leta 1978 so v prostorih stare žage osnovali novo enoto, ki je pričela izdelovati kartonsko embalažo; tako se je želja po odpiranju novih delovnih mest pričela uresničevati.

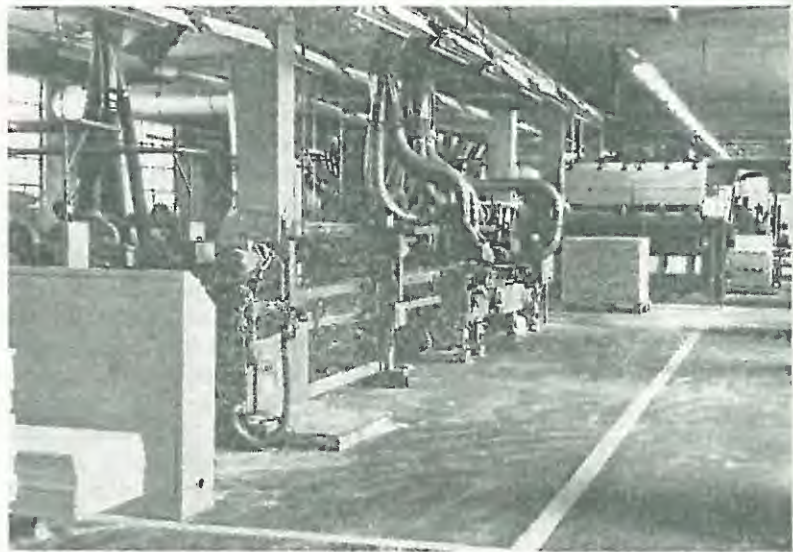
V letih 1984 in 1985 so prenehali izdelovati kartonsko embalažo, namesto tega pa so v istih prostorih pričeli s proizvodnjo oplemenitenega jelovega žaganega lesa.

Prvi izdelki iz lesnih ostankov (žamanjci) so bile kotne letve (za izvoz), deli stopnic ter okvirji za slike (IKEA). Prvo načrtovanje takšne proizvodnje jih je poslej vodilo v čim večje izkoriščanje lesnih ostankov in v oplemenitenje letih z lastnim vloženim delom. Tako so pričeli nastajati izdelki iz jelovega žaganega lesa.

S sprejetjem srednjeročnega načrta leta 1985, po katerem naj bi temeljna organizacija Žagalnica usmerila svoj razvoj v širjenje proizvodnje na osnovi jelke in smreke, je bilo treba opustiti proizvodnjo na surovinski osnovi listavcev (leta 1975 je bila proizvodnja žaganega lesa listavcev 3000

Temeljna organizacija je imela na voljo kaj malo časa za dokazovanje pravilne usmeritve. Ta zasuk za 180° bi morali storiti že včeraj, nastalo pa je vprašanje, če bo dovolj zgodaj to storiti jutri. S tem je bilo mišljeno, naj bi za 100 odstotkov povečali fizični obseg proizvodnje neto proizvodov iz oddelka predelave jelovine. Cilj je bil na prvi pogled nedosegljiv, po drugi strani pa so se vsiljevala raz-

novega, v primerjavi s tistim, kar že obstaja, bodisi da so to novi stroji, novi ali drugače prilagojeni — izobraženi kadri, nova organizacija dela, novi izdelki... še in še bi lahko naštevali. Prestrukturiranje proizvodnje v današnjih časih, ko se dostikrat sprašujemo, ali bomo zaradi takšnih in drugačnih razlogov ob mesecu sploh imeli za plače, se kaže tudi kot velik finančni strošek. Kako pa je mogoče v

Nova strojna linija v Žagalnici

mišljanja, da so doslej morda premalo delali. Pravzaprav pa bi morali kar najugodnejše izkoristiti surovine in spoštovati predpisane tehnološke postopke z vso odgovornostjo posameznih kadrov.

Glede na to, da struktura tehnologije in organizacije ni bila več iznajdba, je iz vseh teh razmišljanj Žagalnica v zadnjem obdobju ubrala povsem nove, sveže in sodobne pristope. Kako so se tega lotili, kako in kje so začeli in

dovolj kratkem času in v okviru možnosti izpeljati takšno nalogo v temeljni organizaciji?

V temeljni organizaciji ostaja les tudi poslej osnovna surovina, osnovni proizvod pa je še vedno žagan les, ki ga prodajo manj kot desk (boljše ali slabše kakovosti). Vsak ku-bični meter lesa so sklenili izkoristiti v kar največji meri, zato so začeli les predelovati v polproizvode — zlepljenice. Proizvodnjo stolov so tako povsem opustili (že nekaj časa jih izdelujejo le v temeljni organizaciji Masiva). Dokazali so, da usmeritev v delitev dela med temeljnimi organizacijami znotraj delovne organizacije resnično vodi k zastavljenim ciljem.

V temeljni organizaciji Žagalnica z novim načinom dela težijo k čim boljšemu izkoristku surovine, kar pa pomeni tudi doseči višji cenovni razred. Ker je na našem območju vedno manj bukovine, so se v temeljni organizaciji v celoti preusmerili na jelovino. Stiskalnice za širinsko oziroma dolžinsko lepljenje, ki smo jih v našem listu že predstavili, so novost, na kateri temelji celotna prestrukturirana proizvodnja. Z uvedbo stiskalnic so prešli v finalizacijo izdelkov in tako ohranili številčno strukturo delavcev.

Pred leti so v Žagalnici dobivali veliko kakovostnega lesa, v zadnjem času pa dobivajo tudi les slabše kakovosti, iz katerega z novim načinom sortiranja, razreza in lepljenja pridobivajo (pol)proizvode. Ti so na tržišču dobro sprejeti in praktično razprodani. Ker povpraševanja po žaganem lesu

(nadaljevanje na 5. strani)

Jugoslovani v Skandinaviji

(nadaljevanje s 3. strani)

strokovnjak komaj loči od naravnega.

Za barve bi težko rekli, da katera prevladuje, najpogostejši sta črna in bela. Ostali prekrivni materiali pa so tapetniško blago, pliš (tudi vzorčast) ter enobarvna ali drobno črtasta naravna platna.

Zelo lepe primerke oblazinjenega pohištva, fotelje in kavče v počivalniku smo opazili na finskem in švedskem razstavnem prostoru, kjer so bili razstavljeni tudi različni tapetniški materiali. Vse barve so bile, od svetle in močne rumene, do elegantnih zelo temnih vzorčastih odtenkov modre, vijoličaste, zelene in tako naprej. Tudi oblazinjenje s tonirano zrcalno folijo ni bila redkost. Mehko usnje se je pojavljalo v vseh barvah; deluje izredno elegantno.

Ploskovno pohištvo. Na danskem ga je bilo precej manj kot na drugih podobnih sejnih. Oprema za dnevne prostore, spalnice in jedilnice je bilo izključno komponibilno zasnovano. Podobno je bilo tudi s programi otroškega pohištva. Ne gre prezreti skandinavske enostavnosti pri opremljenosti dnevni prostorov — pohištvo je zvočno, z odprtimi policami, vse je v naravnih furnirjih, folij ne poznajo, morda le v obarvani inačici, seveda brez posebnih okrasnih elementov.

Videli smo tudi nekaj novih sistemov pisarniške opreme, ki

zopet izraža enostavnost in veliko mobilnost, da ne rečem komponibilnost.

Nič novega in posebnega pa ni bilo pri kuhinjah. Te si pač lastijo Italijani in Nemci.

Na mednarodnem oddelku so prevladovali Italijani, ki so predstavljali vse mogoče, od raznih kopij stilnega in (strojno) rezbarjenega pohištva, dekorativnih predmetov, do stvaritev iz kovinskih cevi, marmorja, stekla, plastike. Za njih so značilne drzne barve, končna obdelava pa je izključno visoki sijaj.

Naši razstavljalci so pokazali Plečnikov stol, nekaj kubikov hrasta in nekaj nerodnih ponaredkov skandinavskih stolov.

In dišalo je po kavici.

Do prospektnega materiala in katalogov je bilo na tem sejmu kaj težko priti, ker skoraj vedno vprašajo, ali nisi morda proizvajalec. In ker svoje jugoslovanske nismo mogli najbolje skrivati, smo se pač predstavljali za svobodne arhitekta, tako da smo nabrali nekaj tega papirja, ki si ga lahko, kdor pač želi, ogleda na našem oddelku za oblikovanje.

Za konec smo si v mestu ogledali še muzej pohištva, kjer hranijo stare eksponate neprecenljive vrednosti z vsega sveta, v drugem oddelku pa so študije novega pohištvenega designa.

B. Knafelj

Delovni motiv iz Žagalnice

m³, 1985 1800 m³, leta 1986 pa samo še 645 m³). Kljub neizpodbitnim dokazom, da bodo imeli dovolj jelove surovine za svojo proizvodnjo in kljub temu, da so bile tudi razmere na trgu odločilni dejavnik, ki je govoril v prid prestrukturiranju, je bilo s strani nekaterih posameznikov v okviru delovne organizacije še vedno veliko pomislekov in nasprotovanj glede nadaljnjega razvoja temeljne organizacije.

kam vodijo poti njihovih načrtov, smo zvedeli na obisku pri njih. Pogovarjali smo se z najodgovornejšimi ljudmi v kolektivu in prišli do naslednje podobe.

LES ŠE NAPREJ OSNOVNA SUROVINA

Kadar govorimo o prestrukturiranju nekega delovnega procesa, imamo največkrat v (laičnih) mislih nekaj povsem

Smelo v korak s časom

(nadaljevanje s 4. strani)

slabše kakovosti na trgu ni dovolj, je takšen les vsekakor smotrno predelati in tako iz njega iztržiti kar največ. Trenutno je v Tozdu Žagalnica 80 odstotkov lesa, ki ga dobavijo, moč predelati v kakovostne zlepljence. Ob »piljenju« kakovosti dobimo iz slabšega lesa zlepljence najboljše kakovosti — A. V primerjavi z ivernimi ploščami, ki naj bi bile narejene predvsem iz lesnih odpadkov (ki npr. ostanejo pri razrezu na žagah), je izkoristek lesa pri zlepljenjih veliko večji.

VELIK PRIHRANEK DEVIZNIH SREDSTEV

Osnovna surovina v temeljni organizaciji ostaja torej les. 90 odstotkov materialnih stroškov v proizvodnji zlepljencev so dinarska sredstva, delež sredstev je samo 10-od-

Koliko m³ lesa so v zadnjih letih predelali v Žagalnici?

leto 1985	2000 m ³
leto 1986	2500 m ³
leto 1987	3000 m ³
leto 1988	7000 m ³
načrt za leto 1989	10.000 do 15.000 m ³

V Žagalnici se zavedajo, da je za vsakega delavca oziroma njegovo delovno mesto najpomembnejša tehnološko-organizacijska priprava dela. Delavca naj čaka takó pripravljeno delovno mesto, da bo pri opravljanju tehnoloških operacij ob normalnem tempu z enakomerno obremenitvijo naredil kar največ. V praksi se to kaže v višjih normah, za kar pa je pogoj večja produktivnost. Delavci pa hočejo za več dela in za boljše delo tudi boljše plačilo. Zato bi morala biti politika delovne organizacije veliko bolj elastična, si-

kota, saj v celotnem delovnem procesu uvajajo kroženje delavcev v delovnem procesu. Tako se bodo delavci praktično morali prilagoditi različnim delovnim operacijam, s čimer se bo zmanjšal obseg opisa delovnih mest in število poklicnih obolenj.

Delovne fotelje bodo dobili iz Prezida (Goranprodukt), ljudje, ki bodo v njih izvajali tehnološke operacije, pa bodo morali biti primerno usposobljeni. Številne raziskave v svetu so namreč pokazale, da so delavci, ki se dobro počutijo na delovnem mestu, ki delajo v urejenih, človeka vrednih razmerah, boljše delavci. Se bo to posrečilo tudi v Žagalnici, ne le z uvajanjem sedečega dela?

Prav gotovo pa bo potrebno še marsikaj prilagoditi, dopolniti in popraviti, če bi se katerikoli člen v delovni verigi izkazal za neučinkovitega.

Ob prehodu z razžaganja hlodovine v deske na novo tehnološko usmerjenost večkratnega razreza in zlepljenec, je bilo obenem treba spremeniti tudi mnenje o razžaganju hlodovine. V temeljni organizaciji so predpriprave in poskusi tekli že pred dvema leti. Zelo pomembna pri tem je bila sprememba kontrole kakovosti. Sprva so hlodovino sortirali samo enkrat, v sedanjem tehnološkem procesu pa je kakovostnih sortiranj od hloda na hloidišču do kakovostnega lepljenca kar sedem. To so v temeljni organizaciji opravili sami s svojimi delavci. V treh prostih vikendih so se tako izkazali vzdrževalci, tehnolog in drugi, ter si s tem pridobili potrebno samozavest, obenem pa tudi zaupanje kolektiva. Proizvodno shemo, predstavljeno na tabeli v sejni sobi, so prenesli v prakso in že v roku enega meseca naj bi v Žagalnici prešli v optimalno količinsko in kakovostno proizvodnjo.

VIZIJA

Čas in izkušnje bodo gotovo prinesle še vrsto problemov in odkrivanje napak, ki bodo zahtevale številne posege in spremembe, veliko pozornosti in znanja delavcev, da bodo delovni proces izpeljali tako, da bodo zanišljeni cilji postali resničnost.

Kako so gledali na spremembe ljudje, delavci?

Nemalo je bilo dvomov, celo odpora, ki pa se je na osnovi ugodnih rezultatov počasi precej zmanjšal. Še vedno pa je zelo težko vsakemu posamezniku najti takšno delo, ki ga bo sposoben dobro opravljati, postavlja se vprašanje, kako se bo obnesel sistem kroženja na delovnih mestih, in podobno.

Pred prestrukturiranjem Žagalnice, kjer je bila predvidena tudi ukinitve stolarne, je bilo v temeljni organizaciji zaposlenih 205 delavcev, vendar

bi jih bilo v novem sistemu potrebnih le 182. Trenutno je zaposlenih 200 ljudi, z naravno selekcijo pa bo v kratkem času številka skopnela na 182. Všetih je tudi dvajset delovnih invalidov, ki bodo v prostorih stare stolarne v okviru

računalnika, kajti pri tako zahtevni proizvodnji postajajo človeški možgani premajhni in bo uvedba »elektronskih možganov« slejkoprej nujnost.

Ob vseh teh novostih in smelih snovanjih pa velja za nadaljnji razvoj poudariti še

Čeljenje in razrezovanje desk

sprejete tehnologije izdelovali manjše izdelke (npr. okvirčke za slike).

O uporabi lepljenih (pol)izdelkov pričenjamo razmišljati tudi v okviru delovne organizacije. Prav gotovo bodo razmere na tujem in domačem trgu sčasoma terjale tudi razvoj v tej smeri (prestrukturiranje v kateri izmed drugih temeljnih organizacij?).

Že dalj časa pa se kažejo v Žagalnici potrebe po uvedbi

nekaj: potrebnih bo še veliko korakov na sodobne, nove, drugačne poti. Naj bo žagalnica naš prvi primer vzornega sodelovanja med razvojno službo in temeljno organizacijo, lep primer resnične povezave strokovnjaka-razvojnega tehnologa s problematiko, možnostmi in sposobnostmi neke proizvodnje.

Zapisali:

A. Pišek, V. Lavrič in V. Šega

Odpiranje vrat občine

V sedanjem delegatskem mandatu je v občini Cerknica dozorelo spoznanje, da se je treba povezati zlasti s tistimi občinami, s katerimi imamo skupne interese. Čeprav dolga desetletja večino svojih potreb uresničujemo v širšem ljubljanskem prostoru, so se šele maja prvič sestali predstavniki mesta Ljubljane, ki predstavlja najmočnejši del širšega ljubljanskega območja, in predstavniki občine Cerknica. Slednji so se s predsednico skupščine mesta Ljubljane Nušo Kerševan, predsednikom izvršnega sveta mesta Ljubljane Hrvojem Draškovičem, predsednikom mestnega komiteja ZKS Iztokom Winklerjem in s predsednikom zbora občin skupščine mesta Ljubljane Dušanom Gačnikom pogovarjali o medobčinski organiziranosti in sodelovanju na področju SLO in DS, zdravstva, turizma in gostinstva ter o Notranjskem kraškem par-

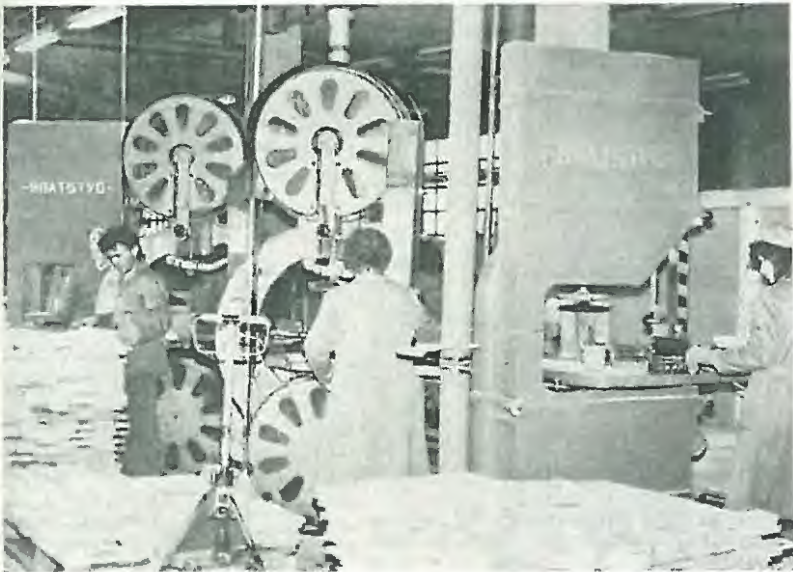
ku. Proučili so tudi možnosti za sodelovanje pri razvoju krajevnih skupnosti Nova vas—Bloke in Cajnarje—Žilce, pri predelavi in preskrbi hrane ter za sodelovanje pri varstvu okolja in zaščiti voda. Izmenjali so tudi stališča o organiziranosti temeljnih organizacij v občini Cerknica v sistemu delovnih organizacij, ki imajo sedež v Ljubljani. Pri tem so podprli oceno o povezanosti občine Cerknica z ljubljanskim območjem, ter se dogovorili za nadaljnje sodelovanje.

Maja je občino Cerknica obiskala tudi delegacija koroških Slovencev iz občine Pliberk. Dogovorili so se o sodelovanju na kulturnem področju in o možnosti sodelovanja na športnem področju. Z vodilnimi predstavniki gospodarstva občine pa so izmenjali informacije o možnostih gospodarskega sodelovanja, ki mora biti v obojestranskem interesu.

Letne igre Sozda v negotovosti

Komisija za šport pri Sozdu Slovenijales je letos v velikih težavah in še vedno ne more sporočiti, kaj bo z letošnjimi 7. športnimi igrami delavcev Sozda Slovenijales. Preostajata namreč le še dva možna organizatorja iger, o katerih bodo odločili v prvih dneh junija. Če bi DO Lesonit iz Ilirske Bistrice zavrnila organizacijo, bo komisija primorana zaprositi za pomoč DO Trgovina iz Ljubljane, ki letos slavi 40-letnico obstoja.

V vsakem primeru pa bodo igre lahko šele jeseni. I. Štefan

Razrez na tračnih žagah

stoten. Neto devizni učinek pa je maksimalno povečan.

Celotna proizvodnja zlepljencev gre v izvoz. Povpraševanje po teh (pol)izdelkih je trenutno trikrat do štirikrat večje kot ponudba.

Vsi pridobljeni kazalci v temeljni organizaciji kažejo, da je moč proizvodnjo povečati za 100 odstotkov. Velike rezerve so predvsem v zmanjšanju transporta znotraj tovarne, v boljši organiziranosti in v možnosti uvedbe tretje izmene — torej gre za tehnološke in človeške dejavnike v okviru temeljne organizacije.

cer do tega resnično ne more priti.

DELOVNI FOTELJI

Sedem ljudi v temeljni organizaciji bo v kratkem začelo delati v delovnih foteljah, to se pravi sede.

To bodo predvsem ljudje, ki sicer pri svojem delu veliko stojijo ter so zato zelo izpostavljeni poklicnim obolenjem hrbtenice in pri katerih so se takšne posledice že pokazale. To predstavlja humanizacijo njihovih delovnih mest tudi iz drugega zornega

Iz hlodov deske, nato pa...

Iz drugih lesarskih kolektivov

ALPLES iz Železnikov ima pripravljeno dokumentacijo za program predsobe »AL« in jo tudi že proizvajajo. Program je bil razstavljen na Beograjskem sejmu pohištva 87 in bo namenjen predvsem domačemu trgu. Predsobi naj bi kasneje sledile spalnica, jedilnica in dnevna soba. Program je zasnovan na svetovnih spoznanjih o cenejšem in kakovostnejšem opremljanju prostorov. Novost programa je tudi v veliki meri uporabljen tehnologija softforminga in oblačenja letev. Nova je tudi ploskovna mikrofolija, ki ima že pore, poleg tega pa jo bodo uporabljali tudi za izdelavo letrona za obdelavo robov in za oblačenje profilnih letev.

NOVOLES porabi za svoj proizvodni program mesečno 1800 do 2000 m³ decimnega lesa, od tega 60 odstotkov za lepljenje, pri čemer gre predvsem za širinsko spojene lepljenje. Lepljenje je pri njih velikoserijska, linijsko organizirana proizvodnja, vendar pa zelo fleksibilna. Ugotovitev, da ob drugačni prostorski razporeditvi in organiziranosti linij lahko povečajo proizvodnjo za 50 odstotkov, bo morda zadoščala, da se bodo našla potrebna finančna sredstva. Team je nalogo začel s polno paro in v kratkem bodo trgu ponujeni izdelki iz lepljenega lesa, kot so stopnice, delovne deske, kuhinjski pulti, mesarske mi-

zice, delovne kuhinjske mizice in še kaj.

MEBLOVA delovna enota Vata Miren je odpremila že četrto pošiljko novega izdelka iz predelanih odpadkov iz proizvodne konfekcije, ki so ga poimenovali mekotex. Za razliko od drugih polnil je mehkejši, v postopku izdelave je iglan, z oplemenitenjem regenerativ iz odrezkov konfekcije, ki je cenena surovina in obravnavana kot manj vreden material, pa za njih tudi tržno zanimiv. Novi polizdelek tudi uspešno zapolnjuje proste zmogljivosti na strojih za izdelavo sive vate. Tovarna usnja Slovenj Gradec, ki je že štiriinštirideset let zunanji kupec Vatinih polnil, bo mekotex uporabljala pri izdelavi posteljnih vložkov, oblog otroških vozičkov, avtomobilске opreme, zanj pa se zanimajo tudi tuji partnerji.

ELAN je pričel izdelovati modele in kalupe za novo jahto P 35 POWER, ki bo namenjena za daljše počitnice šestih oseb na morju. Poleg vsestranskega udobja nudijo tri kabine posadki tudi dovolj zasebnosti. Zadnji kabini jahte imata stojno višino, vgrajeno večjo omaro in dvojno posteljo. Ob boku kabine so police in omarice.

Desno od vhoda je omara s pultom in barom. Pred njo je ob desnem boku kuhinja z

vsemi elementi. V jahti sta na razpolago hladna in topla sladka voda, ravno tako pa tudi priključek za slano vodo. Rezervoarja za sladko vodo imata kapaciteto 240 litrov.

Na drugi strani je velika miza, za katero lahko sedi do osem oseb, ob bokih pa so odlagalne police in omarice. Spredaj ob desni strani je prehod v prostorno kopalnico s straniščem. Ves sprednji del jahte zavzema kabina, ki je zelo prostorna, ima stojno višino, dvojno posteljo, več polic in omaric, sedež in visoko omaro za obleke.

LESNINA je v kraju Mramor v bližini Niša odprla peto veleprodajno skladišče pohištva v mreži regionalnih skladišč. Skupne skladiščne zmogljivosti pohištva Tozda Veletrgovina so sedaj 8000 m². Z novo pridobitvijo si tozdar ustvarja dodatne možnosti za razvoj veleprodajne dejavnosti kot povezovalne funkcije med proizvajalci pohištva in maloprodajnimi trgovinskimi organizacijami na območju srednje in južne Srbije, severnega dela Kosova in Črne gore. V skladišču se trenutno zbira osnovni pohištveni asortiment: dnevne sobe, komponibilni programi, spalnice, jedilnice, vzmetnice ter kosovno pohištvo enaindvajsetih dobaviteljev iz Slovenije, Hrvaške in Vojvodine. Predvidevajo, da bodo kot posebnost ponudbe vklju-

čili tudi nekatere kuhinjske programe.

V JELOVICI so v razmišljanjih, kako slediti zahtevam tržišča, začeli razvijati sistem elementov za gradnjo notranjih predelnih sten. Posebnost teh sten je, da jih je moč vgraditi brez kakršnihkoli zidarskih del (suha montaža) in tako lahko v klasični ali montažni gradnji iz enega večjega pridobimo več manjših prostorov.

Trenutno imajo v Jelovici tri vrste elementov: takojmenovane polne stene z vgrajenimi cevmi za inštalacije in z odprtino za vrata, fazonske elemente ter stenske elemente. Za podstrešna stanovanja je moč tipski element ustrezno prilagoditi. Gradnja z montažnimi predelnimi elementi je najmanj za polovico cenejša od klasične gradnje.

LESNA iz Slovenj Gradca je želela na sejmu Ambianta v Zagrebu predstaviti svoje izdelke, obenem pa tudi izkoristiti maksimalno neposredno propagando. Na razstavnem prostoru so predstavili tudi nove programe: kolekcijo sumo vrat ekskluziv, izolir okna ekskluziv, sedežno garnituro Sara in drugo. Predstavili so tudi program ivernih plošč, en dan pa je bil namenjen predstavitvi novih proizvodov predstavnikom projektivnih birojev, gradbenih operativ in predstavnikom arhitektov. Razstavljene izdelke so prijavili tudi posebni komisiji za ocenjevanje izdelkov, ki jo ime-

nuje zagrebški velesejem, a komisija žal ni imela izdelanih kriterijev za ocenjevanje stavbnega pohištva in je v ključnem poročilu omenjeno pomanjkljivost tudi zabeležila.

JAVOR iz Pivke je v lanskem oktobru v temeljni organizaciji Bač začel uporabljati tehniko elektrostaticnega lakiranja v redni proizvodnji. Pot do uvedbe tega načina lakiranja je bila precej dolga in zapletena, a se je izkazala za pravo. Na ta način veliko prihranijo pri laku, po potrebi pa lahko lakirane površine tudi popravijo. Na osnovi temeljitega in strokovnega pristopa — preizkušanje in izbiranje aparatov in lakov — daje uvedba te novosti v Javoru pričakovane rezultate. Na osnovi izkušenj z Bača bodo elektrostaticni način lakiranja uvedli že v Pivki in še kje.

STOL iz Kamnika je 4. aprila prejel priznanje skupščine sklada Jožeta Plečnika za pozornost, ki jo namenja našemu velikemu oblikovalcu, ko ohranja njegovo delo z novoizdelanimi, posebno oblikovanimi stoli. Na slovesnosti so bili prisotni predstavniki delovne organizacije, predsednik občine Kamnik Tone Ipavec in Nuša Kerševan, predsednica občine Ljubljana in predsednica sklada Jožeta Plečnika.

LOGAŠKO okrajno glavarstvo.

Zemljepisni in zgodovinski opis.

Uredil Vojteh Ribnikar.

V LOGATCU.

Izdalo „Društvo učiteljev in šolskih prijateljev okraja Logaškega“.

1889.

SV. TROJICA

Župnija sv. Trojice, ustanovljena leta 1807, je podobčina velike občine Bloke. Razprostira se po Bloških hribih, šteje okoli 1000 prebivalcev, ter meji proti severu na Vidovsko, proti izhodu na Robsko, proti jugo-vzhodu na Bloško, proti jugu na Grahovsko in proti zahodu na Cerkniško župnijo.

Ta župnija šteje 19 vasi in sicer: Sv. Trojica — Žilče (37 prebivalcev), Ulaka, Slame, Zales (75 preb.), Polšeče (34 preb.), Rožance, Lepi vrh (15 preb.), Zavrh (57 preb.), Hiteno (67 preb.), Ograda, Malin (8 preb.), Andrejče (17

preb.), Hribarjevo (18 preb.), Jeršanovo (14 preb.), Lovranovo (21 preb.), Mramorovo (52 preb.), Štorovo (52 preb.), Bočkovo (38 preb.), Gradiško (36 prebivalcev).

Pri sv. Trojici je šola za silo, obiskuje jo 163 otrok, katere poučuje ondotni župnik gospod Simon Jan. V kratkem se ustanovi tu nova šola, in sicer dvorazredna, ker so Trojičanje za tako prosili, kar kaže, da je hribsko ljudstvo omike in olikeželjno ter šoli prijazno.

Župnija sv. Trojica je jako gorata, a vendar prijazna in rodovita. Namaka jo potok Cerknica, kateri pod Gradiščem izvira, ter se v

Cerkniško jezero izliva. Ta potok goni mnogo mlinov in žag. Na vzhodni strani teče potok lška, kateri pod Lužarji izvira, in meji Trojiško in Robsko župnijo, a tudi Logaško in Kočevsko okrajno glavarstvo, ter ob enem Notranjsko in Dolenjsko. Na Ljubljanskem barji se izliva v Ljubljano. Razven župne cerkve ima Trojiška župnija še dve podružnici, namreč sv. Nikolaja na Ulaki in sv. Urha na Taboru.

Cerkev sv. Trojice, 729 m nad morjem, je precej velika in je bila nekdaj romarska cerkev. Do leta 1807 bila je podružnica Bloške župnije. Zidala se je na povelje Ivana Andreja grofa Turjaškega leta 1686. Ustno izročilo pravi, da se je zidala cerkev sv. Trojice vsled prikazni. Takratni prebivalci videli so namreč na mestu, kjer zdaj cerkev stoji, dostikrat po tri goreče kroglice. Te kroglice primerjali so sv. Trojici. Vsled tega je grof Turjaški zahteval, da se zida na mestu, kjer so se kroglice videle, cerkev ter posveti sv. Trojici. Ljudstvo bilo je neki zelo vneto, ter je mnogo darovalo, da se je cerkev zidala. Pravi se, da so nekateri, potem ko so potrebne reči za zidanje cerkve pripeljali, darovali še živino in vozove. Znamenita je cerkev sv. Urha na Taboru, 858 m nad morjem. Pred mnogimi leti se je dvigal okrog in okrog te cerkve močeni grad, imenovan Nadlišček — Tabor. Ta cerkev bila je grajska kapela. Nadlišček — Tabor bil je zavetišče okoličanom pred krutimi Turki ter lastnina Turjaških grofov. Turki so imenovali menda ta grad Zvezda-Grad, ter v prvič dne 24. marca leta 1546 v ta kraj prihrumeli, a bili od Turjaških odpodeni. Meseca februarja leta 1559 prišli so v drugič, a zopet bili tepeni. Istega leta v septembru prišli so v tretjič, ter hoteli maščevati sramoto, katero so v februarju od Turjaških zadobili, a ni se jim posrečilo. Pri Blokah bili so popolnoma premagani. Turjaški oprostili so ta-

krat 600 kristijanov. Po tej, za kristijane slavnej bitki, imel je Nadlišček-Tabor in okolica mir pred Turki.

Tedanjega gradu ni več; ostala je samo cerkva s stolpom. Okoli cerkve vidi se še sled nekdanjega gradu. Visi se tudi globok jarek, kateri je obdajal grad in v katerega so po rovi, eno uro daleč, vodo napeljevali. Staro zidovje je vse zaraščeno. Pred kratkim kopali so ondud kaj kamen, in našli ostanke slikanih sten. Kdo da je grad razrušil, ni znano. Leta 1686, ravno v tistem letu, ko se je zidala Trojiška cerkev, sezidal je Ivan Andrej grof Turjaški, malo nižje od starega, novi grad. Bil pa ni tako velik in utrjen, kakor stari, ker se ni bilo več bati Turčina. Imenoval se je samo Nadlišček in bil le lovski grad. Ljudstvo imenuje sedaj ta grad Pajkovo, ter je lastnina Leona grofa Auersperga, kamor včasih na lov, ali pa v letnem času s svojo družino zdravi hribski zrak dihat zahaja.

V prejšnjih časih je imel grad kapelo in pet stolpičev, sedaj pa kapele ni, in so samo štirje stolpiči.

Pri cerkvi sv. Urha odpre se očem krasen razgled. Skoraj vsi večji hribje kranjski, in tudi nekateri primorski in hrvaški, vidijo se od tu.

Tu vidiš Notranjske velikane: Snežnik, Nanos, ob Javornika, Slivnico, Hrušico, Idrijske hribe, v ozadju Trnovski gozd in Tolminske hribe, vidiš velik del ljubljanske ravnine, Krim in Kamniške planine, vse večje gore Gorenjske med njimi ponosni Triglav. Proti vzhodu Ribniško in Velikolaško pogorje in v ozadju hrvaške gore. Zares krasen razgled.

Ljudstvo Trojiške župnije peča se s poljedelstvom in živinorejo, in tudi z gozdarstvom. Kupujejo namreč v Auerspergovih gozdih smreke in bukke, katere potem na svojih žagah sežagajo v deske in potem na Rakek, kjer je vsaki četrtek

lesni semenj, odpeljejo ter ondu prodajo. Ljudski blagostan je srednji, in čim slabjša je lesna kupčija, tem slabjši tudi blagostan ljudstva.

UNEC

K Unškej šolske občini spadajo vasi Unec, Ivanjselo in Slivce.

Unec oddaljen je od južno-železniške postaje Rakek le četrte ure. Od tja vodi okrajna cesta mimo majhne kapelice. Ob cesti zasajenih je nekoliko starih zanemarnjenih dreves. Po tej cesti pride se v pičlej uri v Planino; čez hrib Kolšivec pa vodi stara, jako strma pot v Postojino, za kar se potrebuje dve uri peš hoda.

Unec šteje 91 hiš s 663 prebivalci. Stara vas Unec leži ob okrajni cesti, Nova vas pa ob poti proti Ivanjselu. Stara Haasberška grajščina je naselila namreč svoje oženjene hlapce na prostoru tik Unca, kateri so si tu sezidali svoje hiše in Novo vas ustanovili. Ker je Unec na tesnem zidan in vsled tega imel mnogo od požarov pretrpeti, preselilo se je nekaj občanov bolj na južno stran tik gozda; ta kasneje utemeljeni del Unca imenuje se Hribce. Unec ima le jeden večji trg, na katerem je sezidana cerkev, šola in župnija; spredaj pa ga krasi po starem slovenskem običaju lepa, košata lipa. Prijazna cerkev sv. Martina bila je sezidana leta 1615, tako nam kaže letna številka na vratih. Ima visok stolp in tri oltarje. Stare orgle naredile bodo kmalo prostor novim, katere že izdelujeta brata Zupan v Kropi. Krstni kamen ima letno številko 1657. Izmed cerkvenih oprav je omeniti prelepe monštrance, katere je bila iz kartuzijskega samostana v Bistri tu sem prenešena. — Križ, ki stoji pred cerkvijo, bil je poprej v cerkvi sv. Kancijana. — Farovž prezidal se je leta 1824.

V političnem oziru je Unec samostalna podžupnija, ter pripada h glavni županiji Planinski.

obzornik

glasilo delovne organizacije

PRED 10 LETI

(31. maj 1978 — številka 128)

ZELENA LUČ ZA INVESTICIJE

Skladno s srednjeročnim načrtom razvoja so bile lani v Brestu dogovorjene in sprejete tri pomembne investicijske naložbe in sicer:

- rekonstrukcija in modernizacija Tovarne pohištva Stari trg,
- rekonstrukcija in modernizacija Tovarne pohištva Cerknica,
- rekonstrukcija stare tovarne ivernih plošč v kapacitete ognjevarnih plošč.

S temi investicijami bomo dosegli dva pglavitna cilja našega prihodnjega razvoja: modernizacijo sedanjih proizvodnih kapacitet in nadaljevanje prestrukturiranja proizvodnje, s katerimi bi zmanjševali delež proizvodnje pohištva.

GOSPODARJENJE V PRVEM TROMESEČJU

Za celotno delovno organizacijo je bil plan skoraj v celoti izpolnjen, saj je odstopanje samo 0,3 odstotka, kar lahko pripišemo tudi drugačni strukturi proizvodnje.

Najbolj so presegli plan v Tovarni pohištva Cerknica, ki ima indeks 27,2. Vendar je to preseganje razumljivo, če upoštevamo, da bo v času predvidene rekonstrukcije proizvodnja manjša. Nekoliko nad planom (26 odstotkov) je Tovarna lesnih izdelkov Stari trg, nekaj pod planom pa Tovarna pohištva Martinjak in Tovarna ivernih plošč Cerknica, kar kaže na to, da ni bilo večjih zastojev v proizvodnji. Večje odstopanje je v Tovarni pohištva Stari trg, kjer je vzrok struktura proizvodnje, saj delež novih proizvodov ni takšen kot je bil planiran. Nizko doseganje (19,4 odstotka) pa je v Tovarni oblažjenega pohištva zaradi uvajanja nove proizvodnje in manjšega števila zaposlenih.

SEJEM POHIŠTVA V KOPENHAGNU

Večji del razstavnega prostora, ki je obsegal dvanajst dvoran, je bil zaseden izključno s pohištvo iz masivnega lesa, bodisi s stoli in mizami ali pa z omarašnim pohištvo.

Ni treba posebej poudarjati, da je bila večina razstavljenih izdelkov oblikovana tako kot se za svetovno znani skandinavski designe spodobi. Vsi vogali in robovi na mizah, stoli ter omarah so mehko zaobljeni in izredno kvalitetno obdelani. Še posebno oblikovno so poudarjeni spoji z elegantnim prehodom v naslon. Človek dobi prvi trenutek vtis kot da je »ulito«.

PRAZNOVANJE DNEVA MLADIH V NAŠI OBČINI

Na osrednji slovesnosti je govoril predsednik občinske mladinske konference Drago Frlan, podelili pa smo tudi priznanja:

- 18 priznanj najbolj prizadevnim mladincem za njihovo delo;
- za mentorsko delo sta dobila priznanji Boža Praprotnik in Štefan Bogovčič;

— za sodelovanje z mladinsko organizacijo in kolektivna priznanja za delo so dobile organizacije: občinski odbor ZZB NOV, glasbena šola Fran Gerbič Rakek, taborniški odred »Jezerska škuka« Cerknica, Garnizon JLA V. P. 1427 Postojna, Garnizon JLA Rakek in Velike Bloke.

LETOŠNJE OBČINSKE ŠPORTNE IGRE MLADIH

29. aprila se je 160 mladih zvrstilo v slavnostnem sprevodu, ki je v spremstvu godbe na pihala iz Cerknice odšel izpred Tovarne pohištva skozi Cerknico k osnovni šoli, kjer je bila slavnostna otvoritev iger.

Tekmovanja v košarki, kegljanju, namiznem tenisu, streljanju, šahu, malem nogometu in krosu so se vrstila ves mesec maj v tovariškem in športnem duhu. Kljub težavam zaradi slabega vremena so tekmovanja uspešna.

brestov

Kako bomo letovali

Leto je naokrog in Brestovci se bomo ponovno selili v počitniške prikolicе, ki nas že čakajo pripravljene, da bomo v njih vsaj za kratek čas pozabili na vsakdanje tegobe.

Ponudba je tudi tokrat pestra, saj smo pripravili 40 počitniških prikolic v avtokampih:

	prikolice
Straško na otoku Pagu	4
Padova III na otoku Rabu	4
Rajska plaža na otoku Rabu	2
Pila na otoku Krku	2
Medveja pri Opatiji	2
Oliva v Rabcu	3
Koversada (nudistični kamp) pri Vrsarju	1
Fontana pri Vrsarju	5
Lanterna pri Poreču	2
Sirena pri Novigradu	4
Stella Maris pri Umagu	5
Terme v Čatežu	3
Krka v Dolenjskih Toplicah	2
Zlatorog ob Bohinjskem jezeru	1

Poleg tega pripravljamo za delavce Tozda Prodaja iz drugih republik letovanje na območju Makarske in Ohridskega jezera.

Za letošnje letovanje se je prijavilo 430 Brestovih družin.

Tako bo skupno (v nekaterih družinah je tudi več delavcev Bresta) letovalo okrog 700 delavcev, kar predstavlja že skoraj tretjino vseh zaposlenih. Ob tako velikem številu kandidatov je bilo zaradi pomanjkljivih podatkov, ki so jih le-ti navedli v prijavah za uvrstitev na osnovni pravilnik o letovanju, nujno potrebno uporabiti računalniške zmogljivosti. Izdelana je bila prednostna lista kandidatov za letovanje.

Prav v teh dneh so vsi kandidati prejeli obvestila o razporeditvi letovanja. Seveda bodo nekateri manj zadovoljni, saj prav vsem željam ni

bilo mogoče ustreči. Ob razširitvi letovalne sezone na tri mesece, kar je tudi finančno opravičljivo, bomo letovanje lahko omogočili vsem prosilcem. Tako množičnemu odzivu so prav gotovo pripomogle (vsaj za naše razmere) ugodne cene ter kolektiv, ki je poleg izplačila regresa za letni dopust primaknil znaten delež za regresiranje letovanja. Cene glede na sezono in velikost prikolic so naslednje:

Cena za prikolicu na dan	v sezoni	izven sezone
— s tremi ležišči	8.000 din	6.000 din
— s štirimi ležišči	10.000 din	8.000 din
— s petimi ležišči	12.000 din	10.000 din

V sezonska meseca štejeta julij in avgust.

Letovanje v kampih na otoku Pagu in Rabu bo po 10 dni, v vseh ostalih pa po 8 dni.

Ekipa za montažo in vzdrževanje počitniških prikolic se je tokrat potrudila, da je prikolic postavila na primerna mesta (senca itd.) in odpravila okvare, ki jih je iz leta v leto več. Zavedati se moramo, da je to »bogastvo« naše, zato ga uporabljajmo pazljivo, kajti le tako si bomo zagotovili polet-

na pribežališča tudi za prihodnja leta. I. Štefan

GOSTU LAHKO POGRNEM PRAŽNJI PRT, LAHKO PA GA PUSTIM ZA ČRVIVO MIZO...

Lepa je ta moja dežela na sončni strani Alp. Toliko lepote na majhnem prostoru. Raznosterosti, ki se ne ponavljajo. Vse to lahko radodarno ponudimo gostu ali pa ljubosumno zadržimo zase.

Lahko mu prijazno zaželimo dober dan ali pa zlovoljno odidemo mimo.

Mimogrede mu lahko povemo, da samo pri nas raste Blagajev volčin, ali pa tisto pravljico o Zlatorogovem kraljestvu. Lahko nas pa to prav nič ne briga; saj je vseeno, ali tujec to ve ali ne.

Gostu lahko odrežemo debelo »kajlo« domačega kruha in mu natočimo tiste kapljice, ki je polna sonca, ali pa ga pustimo lačnega. Lahko mu... ali pa ne...

Teh »lahko« je nešteto.

Če jih bomo uresničili samo drobec, potem bomo bogatejši. Tako in drugače. Bo že držalo: turizem smo ljudje in turizem nas bogati.

Turizem nas bogati

Slovenija

Upokojili so se

Iz temeljne organizacije Masiva so odšli v prvih mesecih letošnjega leta v pokoj naslednji delavci:

Vera ŠTRITOF iz Grahovega, upokojena s 15. 2. 1988, iz opravljanja del oziroma nalog tračno brušenje.

Jože OBREZA iz Dolenje vasi, upokojen s 15. 2. 1988, iz opravljanja del oziroma nalog razrez na večlistni krožni žagi.

Slavko ŠVIGELJ iz Grahovega, upokojen s 14. 2. 1988, iz opravljanja del oziroma nalog vodenje skladišča surovin.

Magda KOVAČIČ iz Bločic, upokojena s 16. 2. 1988, iz opravljanja del oziroma nalog priprava okovja in papirja.

Kristina ZBAČNIK iz Topola, upokojena z 29. 2. 1988, iz opravljanja del oziroma nalog embalaranje izdelkov.

Vera ŠOBAK iz Cerknice, upokojena z 29. 2. 1988, iz opravljanja del oziroma nalog valjčno brušenje.

Janez Debevc iz Žirovnice, upokojen z 9. 4. 1988, iz opravljanja del oziroma nalog upravljanje traktorja.

Anton STRAŽIŠAR iz Dolenje vasi, upokojen iz opravljanja del oziroma nalog skladiščenje žaganega lesa.

Milan KOBAL iz Cerknice, upokojen s 14. 4. 1988, iz opravljanja del oziroma nalog samostojno vzdrževanje strojev in naprav.

Darinka HRIBLJAN iz Grahovega, upokojena z 19. 4. 1988 iz opravljanja del oziroma nalog brušenje na ščetkarju.

Anton PRIMOŽIČ iz Žerovnice, upokojen s 30. 4. 1988,

iz opravljanja del oziroma nalog struženje na stružnici Mattison.

Za njihovo dolgoletno in marljivo delo ter prispevek k

razvoju tovarne se jim iskreno zahvaljujemo in jim želimo, da bi srečno in zadovoljno uživali zasluženi pokoj še mnogo zdravih let.

Delovni kolektiv Brest
Tozd MASIVA

Ob dnevu varnosti

13. maja praznujemo dan varnosti. Leta 1944 je bil na ta dan z odlokom vrhovnega komandanta NOV in POJ maršala Jugoslavije tovariša Tita, ustanovljen oddelek za zaščito naroda.

13. maj že dolgo ni več samo praznik varnostnih služb. Z uresničevanjem družbene samozaščite je postal praznik vseh delovnih ljudi in občanov. Organi za notranje zadeve z uresničevanjem družbene samozaščite prevzemajo vlogo strokovne službe oziroma opravljajo svoje naloge v skladu z zakonskimi pooblastili, dajejo pobude in predloge, nudijo pomoč samoupravnim organizacijam in skupnostim in drugim družbenim subjektom pri organiziranju in izvajanju družbene samozaščite.

Služba za notranje zadeve si je že med vojno in po njej pridobila zaupanje delovnih ljudi, saj vseskozi budno bdi nad vsakomur, ki bi hotel na kakršenkoli način ogroziti ali omajati pridobitve delavskega razreda, socialistične revolucije in nadaljnje graditve samoupravne družbe.

Po sprejetju zakona o splošnem ljudskem odporu in družbeni samozaščiti leta 1982 je bil storjen velik napredek na področju družbene samozaščite, čeprav le-ta še kljub vsemu prevečkrat pade na izpitu.

Vse je lepo in prav kadar se o družbeni samozaščiti dogovarjamo, ko izvajamo razne vaje. Bistveno drugače pa je, ko je treba določene naloge opraviti v praksi. Nobeno presenečenje ne bi smel predstav-

ljati npr. sneg, ki zapade ponoči, pa se še vedno vsako leto dogajajo presenečenja (zastoji, prometne nezgode, zamude na delovno mesto itd.).

Narodna zaščita kot najširša organizirana oblika samozaščitnega delovanja delovnih ljudi in občanov ima svoje korenine v izkušnjah NOB, danes pa v mnogih okoljih še vedno tava v temi. Marsikje še niso izdelali načrtov za organizirano delovanje, pa tudi usposabljanje ne gre tako kot bi moralo. Podobno je z odnosom do družbenega premoženja. Pričakovali bi, da bi v zaostrenih gospodarskih in političnih razmerah glede odnosa do družbenega premoženja najprej ukrepali in s tem delno zmanjšali naše težave, vendar ni tako. V praksi se sre-

čujemo z dvojno moralo. Na eni strani smo prizadeti, če se pojavimo v vlogi oškodovanca, za tiste, ki družbi kra-dejo, pa smo še vse prevečkrat pripravljeni reči, da so se pač »znašli«. To je dokaz, da nam še veliko manjka do prave, poštene varnostne kulture.

Mladost v maju

to je uprava za notranje zadeve že dala pobudo za sklic posveta o prometni varnosti, na katerem naj bi po svojih najboljših močeh sodelovali vsi, ki bi lahko kakorkoli prispevali k boljši prometni varnosti.

UNZ namreč ugotavlja, da se s prometno varnostjo vse preveč ukvarja zgolj milica,

kar pa je premalo; obstaja namreč še cela vrsta drugih dejavnikov, ki vplivajo na varnost v cestnem prometu.

Ob številnih nalogah organov za notranje zadeve, ki so hkrati tudi naloge slehernega delovnega človeka in občana, si želimo, da 13. maj ne bi bil le praznik, pač pa resnično dan varnosti. L. Špitalar

Filmi v juniju

- 2. 6. ob 20. uri — francoska ljubezenska drama SVENOVA LJUBEZEN.
- 3. 6. ob 18. uri in 5. 6. ob 20. uri — ameriški romantični film ONA HOČE NAJBOLJŠE.
- 4. 6. ob 20. uri in 5. 6. ob 16. uri — ameriški akcijski film POLICAJ ŠTEVILKA 1.
- 6. 6. ob 20. uri — nemški western SKAVT.
- 9. 6. ob 20. uri — ameriški pustolovski film USODNA DAMA.
- 10. 6. ob 18. uri in 12. 6. ob 20. uri — ameriška kriminalka MASČEVALEC IZ MIAMIJA.
- 11. 6. ob 20. uri in 12. 6. ob 16. uri — ameriški pustolovski film DRAGULJ IZ NILA.
- 13. 6. ob 20. uri — ameriški akcijski film PAJČEVINA SMRTI.
- 16. 6. ob 20. uri — ameriški film DEKLISKI INTERNAT.
- 18. 6. ob 20. uri in 19. 6. ob 16. uri — ameriški akcijski film ROKERJI VELEMESTA.
- 19. 6. ob 20. uri — film še ni predviden
- 20. 6. ob 20. uri — ameriška komedija TAJNA OBOZEVALKA.
- 23. 6. ob 20. uri — ameriška drama MASKA.
- 24. 6. ob 18. uri — ameriški mladinski film KARATE KID, I. del
- 25. 6. ob 20. uri in 26. 6. ob 16. uri — ameriški akcijski film SILA MOČI.
- 26. 6. ob 20. uri in 27. 6. ob 20. uri — ameriška komedija KLOŠAR IZ BELLER HILLA.
- 30. 6. ob 20. uri — film še ni predviden.

STARE RAZGLEDNICE NAŠIH KRAJEV

V prihodnjem letu bo minilo 300 let od izida Slave Vojvodine Kranjske, dela J. V. Valvasorja, ki je v svet poneslo tudi sloves bloškega smučarja, Cerkniško jezero in polhanje. Za nekaj nalog, ki bi trajno zaznamovale ta pomembni dogodek, je predsedstvo občinske konference SZDL Cerknica imenovalo poseben odbor; ta je že pripravil osnutek programa.

Želimo objaviti tudi posnetke razglednic krajev z območja sedanje občine. Zato vljudno prosimo vse, ki imajo takšne razglednice, naj jih posodijo, ker jih potrebujemo za preslikavo. Razglednice pričakujemo v roku 30 dni na Družbenem centru v Knjižnici Jožeta Udoviča. Po preslikavanju bomo razglednice vrnili. Za pomoč najlepša hvala!

Odbor

BRESTOV OBZORNIK — glasilo delovne organizacije BREST Cerknica, n. sol. o

Uredniški odbor: Srečo DROBNIČ, Vili FRIM, Franc GORNIK, Karmen KANDARE, Danilo MLINAR, Anton OBREZA, Janez OPEKA, Miran PETAN, Zdravko ZABUKOVEC.

Foto: Jože ŠKRLJ.

Odbor za obveščanje je družbeni organ upravljanja. Predsednik odbora: Franc MLAKAR.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).

Naklada 2800 izvodov.

Tiska: Železniška tiskarna v Ljubljani.

RAZPIS ZA LETOVANJE OTROK NA MORJU

Na podlagi sklepa predsedstva in koordinacijskega odbora bo občinska skupnost otroškega varstva Cerknica tudi letos organizirala letovanje predšolskih in šoloobveznih otrok na morju in sicer od 18. do 28. julija v Jugoslovanskem otroškem rekreacijskem centru pri Puli (Puntizela).

Letos bo iz naše občine lahko letovalo le 53 otrok. Zaželeno je, da starši zato prijavijo predvsem zdravstveno ogrožene otroke.

Prispevek staršev za 10 dni bo znašal 145.000 dinarjev. Starši ga bodo lahko plačali v treh obrokih, vendar prvega obvezno pred letovanjem, ostale pa najkasneje do 31. oktobra 1988. leta na žiro račun številka 50160-641-17015.

Izbor za delno regresirano in brezplačno letovanje bo na predlog osnovnih šol, socialno zdravstvenih komisij iz posameznih krajevnih skupnosti ter strokovnih delavcev Centra za socialno delo Cerknica, opravil odbor za socialnovarstvene pomoči pri občinski skupnosti socialnega varstva Cerknica.

Zdravniški pregled pred odhodom na letovanje je obvezen za vse otroke. O razporedu pregledov bodo starši pravočasno obveščeni.

Prijave sprejemamo do 17. junija, vse dodatne informacije dobite pri Francu Turšiču, Skupne službe SIS Cerknica, Gerbičeva 32, telefon 791-256 ali 791-531.

Možnost aktivnega oddiha za vse generacije